

Halvparten av oss blir uføre før vi er 67 år. Ikke gjør oss enda fattigere!

Det gjelder *oss*. 43 prosent av oss blir uføre før vi er 67 år. Det er 48 prosent av kvinnene og 38 prosent av mennene. Det kan altså skje hvem som helst. Det er nå foreslått kraftige forverringer av uføretrygda. Dette angår *oss alle*! Ingen ønsker å være ufør og fattig. Vi ønsker oss god helse og en god jobb å være i. Når så mange blir uføre, handler det om ulykker og medfødte skader. Men det handler i stor grad også om et arbeidsliv som skal ha full effektivitet fra deg fra første til siste stund i 50 år. Det går ikke.

LES MER PÅ SIDE 2

Krev at leirene åpnes straks

Menneskerettighetsorganisasjonen Human Rights Watch er bekymra for regntida på Sri Lanka. Den sier at Colombo-regjeringa bryter internasjonal lov og ber den åpne leirene så de internerte tamilene kan komme ut – og hjelpearbeidere inn. FN sier det samme. Hva gjør Støre og Solheim?

LES MER PÅ SIDE 6

Det er bruk for Rødt!

«Savnet av Rødt på Stortinget vil bli enda mer påtrengende,» sier Rødts leder Torstein Dahle på side 2.

LES MER OM VALGET PÅ SIDE 4 OG 5

Husk
**Klimamarsjen
i København
12. desember**

B-Postabonnement

Returadresse: Raudt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

LEDER

Torstein Dahle

Rødt har store oppgaver!

Verden forandrer seg raskt. Motsetningene skjerpes. Vi får klimakrisen stadig tettere inn på livet. Krigen i Afghanistan går veldig dårlig for USA. Store deler av verden er preget av økonomisk krise. Fattigdommen øker. Arbeidsløsheten er stor i mange land. Det kommer til å bli stadig tydeligere at kapitalismen truer menneskehetsens fortsatte livsmuligheter. Vår store utfordring er å få mange til å trekke mot venstre, få dem til å innse at kapitalismen må vekk. Det er stor fare for at reaksjonære, rasistiske og fascistiske krefter styrker seg.

Det nyalgte Stortinget er preget av at de partiene som har markert et visst klimainngang, er svekket, til dels sterkt. De som hets mot asylsøkere, har styrket seg. Jens Stoltenberg vil sannsynligvis ta et enda mer effektivt kvelertak på SV og SP på de feltene der de måtte ønske å mukke. Savnet av Rødt på Stortinget vil bli enda mer påtrengende.

Jeg tror ikke det finnes noen lure, raske oppskrifter på hvordan Rødt skal vokse og få nok kraft til å vinne stortingsmandat i 2013. Rødts profilering kan utvilsomt bli bedre, selv om vi forbedret mye under valgkampen. Først og fremst dreier det seg om at det må være attraktivt å engasjere seg i Rødts lokallag, om at det må være utviklende og styrkende å bli med i partiet.

Rødt er mye mer enn et valgparti. Vi skal være en drivkraft for forsvaret av uførepensjonen. Det krever stor innsats i fagbevegelsen og flere andre organisasjoner. Vi skal bidra til at likelønnsbevegelsen kan slå gjennom alt pratet. Kampen for heltid og mot ufrivillig deltid, for sekstimersdagen, mot sosial dumping – dette er store utfordringer for fagbevegelsen og Rødts arbeid der. Vi må styrke de miljøengasjerte kreftene i fagbevegelsen og få fram at det er der de store framtidsmulighetene ligger – ikke i en oljesektor på hell. Rødts plan «For en fossilfri framtid», er et godt utgangspunkt. Vi skal styrke krigsmotstanden også i Norge, og det vil måtte skje i opposisjon til et samlet storting, så sant SV fortsatt blir med i regjeringen.

Også vi ble skviset ut av «Jens mot Jensen»-kjøret. Vi mistet de mulighetene som en stortingsplass ville gitt oss. Men vårt problem er slett ikke at vi blir overflødig. Utfordringen er den motsatte: Hvordan skal vi bruke kreftene våre best mulig i en verden som krever vår innsats på så mange felter? Og til deg som ikke er medlem, men sympatisør: Meld deg inn og bli med i arbeidet!

– Alle kan bli uføre.

Det er vi som skal gjøres fattigere

Endringene i uførepensjonen

I 2007 la et regjeringoppnevnt utvalg fram ei utredning: «NOU 2007:4 Ny uførestønad og ny alderspensjon til uføre». Forslagene betyr økt fattigdom og tap av rettigheter.

Rødt nytt

NOUen handler ikke om hvordan arbeidsgiverne bør legge til rette for at uføre kan få en jobb de klarer, eller om hvordan uføres økonomiske kår kan bedres. Den handler om å gjøre uføre fattigere. Meldinga skal sannsynligvis behandles av Stortinget våren 2011.

På konferansen *Kvinner på tvers* fortalte Gudrun Høverstad om planene. Hun sa at det handler om ulike måter å tenke på. Velferdsstatens prinsipper handler om at vi betaler inn til fellesskapet, og får hjelp når vi trenger det. Det er kollektive ordninger som vi veit er der.

Det dårlige alternativet er å betale privat forsikring og bare få den hjelpa du er i stand til å betale for. Et dårlig alternativ er også at du blir straffa økonomisk når du ikke kan jobbe fullt ut eller veldig lenge. Det kalles i dag for «arbeidslinja».

Endringer som utvalget ønsker:

1. Fra trygd til midlertidig stønad

Uførepensjonen forsvinner fra 1. januar 2011. Vi uføre forsvinner ikke. Uføretrygd skal bli uførestønad. Stønaden blir midlertidig og skal hele tida revurderes. Dette er begynt. 40 prosent av de nye som får uføretrygd, får tidsbegrensa uførestønad, innvilga for ett til fire år. Stadig nye søknader og behandling og venting blir til trakassering.

2. Slutt på pensjonistkatt for uføre

Man skal ikke lenger betale skatt som pensjonist, men som yrkesaktiv. Muligheten for ekstra inntekt blir mindre, fra 72 000 til 15 000 kroner.

Eksempel:

Kari: minstepensjonist, enslig

- I 2011 med dagens regler: Pensjon på 146 000 minus skatt 4500 = netto 141 000 kroner
- I 2011 med nye regler: Pensjon på 153 000 minus skatt 34 000 = netto 119 000 kroner

3. Lavere alderspensjon for uføre

Utvalget: «Uføre bør, på samme måte som yrkesaktive, kunne akseptere en viss nedgang i inntekten ved overgang til alderspensjon.» Dette handler om folk som kan ha levd hele livet med ei årslønn på 168 000 kroner – de har ikke mye å gå på. Hvorfor skal de få mindre penger?

4. Innføring av levealdersjustering

Uføre skal rammes av den allerede vedtatte «levealdersjusteringa» for pensjonister. Den går ut på at hvis ditt årskull ventes å leve lenger, skal pensjonen din bli lavere hvert år – den skal smøres utover på flere år. Utvalget sier at du kan kompensere for dette ved å jobbe lenger. Men uføre kan jo ikke bare «jobbe litt lenger».

5. Slutt på behovsprøvd barnetillegg

Forsørgere med lav inntekt kan nå søke om et behovsprøvd barnetillegg. Det skal reduseres med 3000 kroner måneden hvis du har to barn og ei inntekt under 190 000 i året. Det vil merkes!

6. Lavere ytelser for deltidsansatte

Hvis du jobber deltid, tvungen eller frivillig, får du i dag en andel av lønna som uføretrygd, som er en større andel enn hva en heltidsarbeider får. Det er fordi også en som har hatt deltidsjobb, trenger mat og strøm ... Utvalget mener at deltidsarbeiden gjør dette frivillig, og at de må få mindre penger som uføre.

7. Ikke lenger legen som avgjør

I dag spiller legens vurdering en sentral rolle for om du får uføretrygd eller ikke. Utvalget vil at legenes rolle skal bli mindre, fordi de for ofte

Gudrun Høverstad er tillitsvalgt i NTL og medlem av Aksjon forsvaret offentlig pensjon. Hun fortalte på *Kvinner på tvers*-konferansen i september om hvordan det er planer om å gjøre den økonomiske situasjonen for uføre mye verre.

opptrer som talspersoner for pasienten, som de kjenner. I stedet skal legen bare gjøre ei «funksjonsvurdering», Nav-kontoret skal bestemme, og det skal vurdere den uføres arbeidsevne. Det vet bedre enn legen, mener utvalget.

Bakgrunn

Stortinget endrer folketrygda slik at de kan spare 20 prosent av utgiftene innen 2050. Det viktigste grepet er å prøve å få folk til å gå av med pensjon seinere enn de gjør i dag. Middelet er å ta fra dem penger hvis de blir uføre eller av andre grunner går av tidlig, og gi mye mer penger til de friske, som har jobber de kan jobbe veldig lenge i.

Gudrun Høverstad gav full støtte til det vedtaket som LO-kongressen gjorde i 2009:

- At uføre skal skattes som pensjonister og ikke som lønnsinntakere.
- At uføre ikke skal omfattes av levealdersjusteringa i folketrygda.
- At det behovsprøvd barnetillegget skal beholdes.

Hun la til et krav: Deltidsansatte som blir arbeidsuføre, skal ikke straffes økonomisk, det er behov for en økonomisk kompensasjon.

Til slutt spurte Høverstad: Kanskje vi trenger en «Aksjon forsvaret uførepensjonen»? Hvem vil være med?

– Krev at leirene åpnes straks!

Tungt regn har begynt å falle nordøst i Sri Lanka. Når monsunen kommer for alvor, vil flomvannet velte innover konsentrasjonsleirene der nesten 300 000 tamiler er innesperra.

Jorun Gulbrandsen

Amnesty International har et opprop som man kan skrive under på på Internett. Kravet er at leirene åpnes. Amnesty krever handling. Hva krever den norske regjeringa?

Channel 4 News

Den britiske Channel 4 News viste nylig hvordan srilankiske regjeringsoldater myrder tamiler, angivelig LTTE-soldater eller venner av Tigrene. Flere medier har skrevet at hæren drepte 20 000 tamiler da de nedkjempa LTTE, en rein massakre. De srilankiske myndighetene vil ikke beskytte tamiler. Det kommer tydelig fram også når Colombo-regjeringa ikke en gang tar inn over seg at regntida er i anmarsj, og at vannet vil flomme der de innesperra er fanga. Hvordan kan norske myndigheter overhodet finne på å sende tamilske flyktninger tilbake til Sri Lanka på dette tidspunktet?

Regntid

Den internasjonale menneskerettighetsorganisasjonen Human Rights Watch (HRW) er bekymra for regntida. De sier at Colombo-regjeringa bryter internasjonal lov og ber den åpne leirene så folk kan komme ut – og hjelpearbeidere inn. FN sier det samme.

HRW ber regjeringa om å la fangene få flytte til venner og vertsfamilier, mens regntida varer, og sier: «Regjeringa har internert folk i disse leirene og truer deres helse og til og med deres liv ved å holde dem der i regntidas oversvømmelser. Dette er ulovlig, farlig og umenneskelig.»

Sjukdom

HRW har snakka med internerne. Ei kvinne med en ett år gammel sønn fortalte: «I løpet av sekunder strømmen vannet inn i teltene våre. Etter et par minutter var alt oversvømt. Vi mista alle tingene våre. Vi hadde ikke noe sted å lage mat. Vi kunne ikke få hjelp fra

Fra en av leirene på Sri Lanka.

noen, for alle var i den samme situasjonen. Det var forferdelig. Vi var redde fra før, men dette gjorde det verre.»

En annen fortalte at grøftene (latrinene) kollapsa, og at rå kloakk flyter rundt i regnvannet som ei grønn og brun sørpe.

Leirene har allerede fått tusenvis av utbrudd av smittsomme sykdommer som diare, gulsott, dysenteri og brennkopper.

FN: Slipp dem ut

FNs nødhjelpkoordinator John Holmes, som overtok stillinga etter norske Jan Egeland, synes det er på høy tid at tamilene får slippe fri.

– Situasjonen på Sri Lanka er frustrerende og gjør oss bekymra. De internt fordrevne har liten bevegelsesfrihet, og de lever under svært enkle og vanskelige kår. Vi prøver å bidra til at de kan komme seg ut av leirene og inn i nye hjem, sier Holmes.

Tamil Eelam

Alt som har hendt de siste fem månedene, har vist at Colombo-regjeringa ser på tamilene som sine fiender. Vi ser et folkemord foran øynene på oss. Kanskje flere nå skjønner hvorfor tamilene krever sjølstyre, krever sitt eget land, Tamil Eelam, hvor det går an å leve trygt.

Den norske regjeringa kan gjøre noe. Krev at den fryser de økonomiske prosjektene sine på Sri Lanka. Krev at den anerkjenner tamilenes rett til selvbestemmelse!

Skolen i Oslo – getto eller klasse?

Gettoskoler, bussing av skolebarn og morsmålsundervisning i skolen ble tema i valgkampen i Oslo.

Ellen Røsjø og Johan Petter Andresen

Her i byen har bystyreflertallet fjerna retten til morsmålsopplæring. Likevel har enkelte skoler morsmålsopplæring med støtte i opplæringsloven.

Skolen er svært klassesdelt i Oslo. Østkantforeldre har kjempet for å få mer ressurser, så barna kan få et likeverdig tilbud uavhengig av bosted, nasjonal bakgrunn og klasse. I stedet har Høyre/Frp-byrådet innført fritt skolevalg og penger-følger-eleven som rettesnor. Resultatet? Ressurssterke foreldre søker sine barn til andre skoler enn de sokner til (les: hvitere skoler).

Når ca. 40 prosent av elevene er såkalt minoritetsspråklige og boligmarkedet gjør at fattig og rik fordeler seg på øst og vest i byen, blir ikke elevgrunlaget jevnt fordelt. De fattige, ofte mørkere i huden, sokner til østkantskoler; mens

Avslutning på Hersleb skole. Foto: Ellen Røsjø

vestkantskoler er hvitere. Dette er først og fremst et klasseproblem.

Ressurser etter behov

Rødt ønsker at elevene skal gå på bostedsskolen og få ressurser etter behov. Stykkprisfinansiering må avskaffes og klassen gjeninnføres. Da vil sosiale forhold bli bedre og flukten fra «fattige» skoler mindre. Elever trenger å gå på skole i nærmiljøet og møte hverandre i fritida. Retten til morsmålsundervisning må gjeninnføres i Oslo, og lærere som underviser må ha fagkompetanse og beherske norsk godt. Opplæring i nye minoriteters språk vil tilføre landet nyttig kompetanse.

Likelønnsnett nå!

Berit Aas ned appell utenfor regjeringsbygninga. Foto: Magnhild Folkvord

19. september holdt Berit Ås appell utenfor regjeringsbygninga med krav om likelønn. Konferansen Kvinner på tvers var ute på aksjon.

Rødt nytt

– Det er nå 50 år siden Norge ratifiserte ILO-konvensjon nummer 100 om lik lønn for kvinner og menn. Ingen regjeringer har gjort noe. Hvordan kan det ha seg at dette kan fortsette og fortsette? Flertallet av de fattige i verden er kvinner, andelen minstepensjonister som

er kvinner, øker, og utgjør nå 84 prosent. Nå må det gjøres noe for kvinners økonomi! insisterte Berit Ås.

Siri Jensen avsluttet sin appell slik: – Vi kommer fra fagbevegelsen og kvinnebevegelsen. Vi er her for å kreve at den nye rødgrønne regjeringa tar likelønnsnetten med i si regjeringserklæring. 50 år er nok.

De neste fire åra

Rødt nytt har stilt to spørsmål til et knippe Rødt-medlemmer som deltok i en hektisk valgkamp: 1. Hva skal Rødt gjøre i de neste fire åra? 2. Hvorfor kom ikke Rødt inn på Stortinget denne gangen?

Anna Blix, førstekandidat i Finnmark

1 De neste fire åra må Rødt jobbe mye med miljø sammen med folkeaksjonene. Det er viktig å peke på at miljøkampen vi fører nå, er en anti-imperialistisk kamp – fordi

følgene av klimaendringene går ut over mennesker i fattige land, mens vi rike landa i vesten mest er opptatt av å mele vår egen kake og skvise mest mulig ut av fattige land. Vi må også jobbe hardt og intenst mot en åpning av Lofoten og Vesterålen, særlig siden de som er enige med oss i denne saken, er så svekket på Stortinget, og siden oljeselskapene krasjer på døra og kaller stortingsvalget for et valg for eller mot oljeboring.

2 Jeg vet ikke hvorfor Rødt ikke kom inn. Jeg synes ledelsen på kontoret i Oslo gjorde en formidabel jobb. Stemmetallet vi fikk i Oslo hadde jo holdt til å komme inn i alle andre valg ... I Finnmark fikk vi 296 stemmer, og det er ca det samme som for fire år siden. Det er ganske bra, tatt i betraktning at vi ikke fikk gjort veldig mye valgkamp i Finnmark.

Turid Thomassen, førstekandidat i Oppland

helse og omsorg, sekstimersdagen – sakene som aldri blir uaktuelle i noen valgkamp eller mellom valgene.

2 Det er ikke fordi vi ikke har en bra politikk, heller ikke fordi vi ikke har bra folk. Jeg tror heller ikke at det er fordi vi har så veldig dårlig organisering, det er en del av bildet, men gode folk i og rundt Rødt/RU kompenserer for det i en viss grad. Jeg tror

vi blei klemt mellom rødgrønt og borgerlig regjeringalternativ. Folk sa de ville stemme taktisk, og mange stemte på AP eller Senterpartiet.

Stemmetallene rundt omkring i landet må analyseres, og det må lages en strategi som bør strekke seg over de neste åtte åra. Da kan vi få laga handlingsplaner som kan hjelpe oss til å utvikle mer politikk og å bygge organisasjonen.

Mimir Kristjansson, valgkampgeneral

det til. Først og fremst må vi fortsette arbeidet mot krigen i Afghanistan og sette inn et ekstra gir i mobiliseringen mot kutt i uførepensjonene. Og så skal vi selvfølgelig bygge organisasjonen, slik at vi har et godt utgangspunkt for å komme inn om fire år.

2 Rødt kom ikke inn fordi vi gjennom fire år ikke har klart å etablere oss som et alternativ til venstre for sittende

regjering. Vi må nå konsentrere oss om noen få saker der vi kan utgjøre en forskjell og arbeide strategisk med disse også utenom valgkampen. Vi har i altfor liten grad konsentrert arbeidet vårt rundt noen enkeltsaker og inn mot noen befolkningsgrupper. Heldigvis har vi fått fire nye år med rødgrønn regjering, som er godt utgangspunkt for Rødt å bygge videre fra.

Jens Ingvald Olsen, førstekandidat i Troms

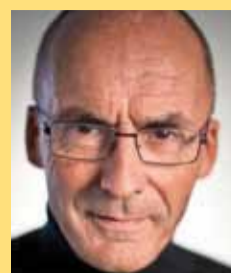
et alt for stort ry for å være flinke, dyktige enkeltpersoner, nærmest på tross av at vi er med i Rødt. Men det er nettopp fordi vi er med i Rødt at vi gjør en så god jobb på svært mange områder.

2 Vi ble – som SV – rammet av det enorme fokuset på regjering av AP eller Frp/H. Å velge mellom partiene som mange regner å tilhøre venstresida, ble i denne sammenhengen underordna. At vi ikke

blei skvise enda mer, men faktisk fikk en liten framgang i landet som helhet, viser at Rødt gjorde en veldig bra valgkamp.

Når det kreves nesten 10 prosent for å komme inn i Troms, er det, dessverre for oss, slik at mange vil stemme på parti de tror kommer inn – de vil være med å påvirke ... Men jeg minner om at vi ved kommunevalget for to år sia hadde 3,6 prosent i Troms og 7,9 prosent i Tromsø.

Erling Folkvord, førstekandidat i Oslo

mekrets med 5 809 stemmeberettigede fikk Rødt 7,4 prosent av stemmene og ble det fjerde største partiet, etter A, FrP og H.

12 917 stemmer i Oslo er 500 mer enn det som måtte til for å komme inn for fire år sia. Dette er et godt resultat for et så lite parti. Men vi ble for lette i de siste døgnene før valget, da svært mange bestemte seg.

Jeg har lært at mange slags mennesker synes Rødt er det partiet som står nærmest deres egne synspunkter og interesser. Det er også oppmuntrende at så mange utenfor vår egen partiorganisasjon deltok i valgkamparbeidet. Rødt har altså mulighet til å organisere mange flere.

Samtidig var det rart å se hvordan Ap valgte å kjøre et kynisk dobbeltspill på bekostning av både innvandrere og asylsøkere. Jan Bøhlers og Rune Gerhardsens utspill om interneringsleirer var et forsøk på ta stemmer fra FrP og skape splid i arbeiderklassen, mens den mer «dannede» utenriks- og krigsminister Jonas Gahr Støre tok offentlig avstand fra utspillet for å opprettholde sympatien blant velgere med humanistisk innstilling.

1 Vi har mer enn nok å ta fatt på: Norge er fortsatt i krig for USAs interesser i Afghanistan. Det planlegges nye kriger av samme slag. Den rødgrønne regjeringa fortsetter å omdanne offentlig virksomhet i retning mer markedsstyring. Derfor slåss Transportarbeiderforbundet og Postkom mot sosial dumping i Posten-konsernet. De fortjener støtte.

Neste år kommer regjeringas plan for å svekke uførepensjonen. Norge har fortsatt ikke anerkjent tamilenes rett til selvbestemmelse. Vi trenger ei omfattende omlegging av norsk industri vekk fra det oljebaserte og over til varige arbeidsplasser bygd på fornybar energi.

For å få til mer og mer av dette, trenger vi å skape flere partilag.

2 I Oslo kom vi ikke inn fordi ikke flere av oss nådde opp til Rødt-nivået på Ammerud. I en stem-

Ana Lopez, Telemark, nestleder i Rødt

så de ikke blir sendt tilbake til tortur.

2 Hvorfor kom ikke Rødt inn? Var det fordi så mange var skrekkslagne ved tanken på Siv Jensen som statsminister, slik at de mest til høyre stemte Høyre og de mest til venstre stemte AP – for å gardere? Antakelig. Men i valgkampens hete husker de ikke hvordan AP-styret har behandlet mindreårige asylsøkere. Se på bevilgningene til krig i Afghanistan. Se på kommuneøkonomien: Vi har et sykehjem, men vi har ikke penger til drift. Vi har skole, men vi har ikke nok lærere. Barnevernet får flere og flere henvendelser. Dette ble usynlig i diskusjoner om regjeringstaburetter. Rødt skal gjøre det synlig.

1 Vi jobber ikke bare når det er valg. Det er den daglige kampen mot utbytting og urettferdighet som er sentralt for Rødt. Jeg vil oppfordre alle opprørske til å ta kontakt. Bli med! Vi trenger hjertes! Gløden! Utenomparlamentarisk arbeid skal forsterkes: Mer kontakt og bevisstgjøring, fremme deltakelse i samfunnet av innvandrerkvinner, hardt arbeid innen funksjonshemmedes organisasjoner i kampen for en god uførepensjon og like rettigheter. Forsvare flyktningene

Victorias valgkamp

Victoria var Rødts fjerdekandidat på Oslo-lista ved stortingsvalget. Hun har nettopp avsluttet sin første valgkamp.

Maren Rismyhr

– Jeg er veldig sliten, men glad, og jeg har lært så mye! utbryter Victoria Rweikiza da *Rødt nytt* møter henne.

Victoria har all grunn til å være stolt og glad, for i hennes egen stemmekrets, Ammerud i Groruddalen, fikk Rødt 7,4 % av stemmene. Det ble kretsen med størst framgang i hele Oslo. Ammerud er en av fire valgkretser i bydel Grorud, hvor 17 400 har stemmerett. Rødt endte opp med 5,8 % i bydelen som helhet, også det en flott framgang.

– Fortell, sier vi. Hvordan klarte du dette?

– Jammen, det er ikke bare meg, sier Victoria. Det er laget mitt. Vi i Rødt Grorud har jobbet hele tida siden forrige kommunevalg. Da kom

vi inn i bydelsutvalget, og vi lagde et bydelslag. Vi har vært mye i lokalavisene, og vi har regelmessig delt ut *Rødt nytt* på nærsenteret vårt. Da valgkampen startet, visste alle hvem vi var. I valgkampen har hele laget vært aktive. Vi har stått på stand og delt ut aviser på t-banen om morgenen når folk skal på jobb.

Nå må jeg skryte av *Rødt nytt*. Det var så fint å ha aviser i valgkampen. Vi delte ut 8000 aviser til sammen av de to valgkamputgavene og av *Rødt nytt Groruddalen*, som ble lagd lokalt.

Og vi satte opp plakater. Laget mitt maste på valgkampsenteret, så de lagde en plakat av meg også. Erling, Bjørnar, Elin og jeg hang på nesten alle stolper med budskap mot kutt

i uføretrygd, mot krigen, for miljøet og mot anbud i eldreomsorgen. I tillegg har jeg sendt sms, ringt og snakket med mange sjøl også, på jobben, med venner, gitt dem løpesedler og sagt til dem at de må stemme på Rødt.

Jeg syns det er så trist at ikke Erling Folkvord kom inn på Stortinget når så mange stemte på oss, sier Victoria. Jeg vet at mange tamiler og kurdere stemte på oss, ikke minst på grunn av Erlings innsats. Nå kan vi ikke ta opp sakene på Stortinget. Vi må jobbe

Victoria rydder opp. Foto: Maren Rismyhr

veldig hardt lokalt for å vise at vi mente det vi sa, og at vi fortjente alle stemmene vi fikk.

Så har hun ikke tid til mer. Skal ut å ta ned plakater. – Ja, vi skal rydde etter oss også, sier hun.

Vi må slutte å brenne opp olja

Rødt har laget en ny, grundig plan som viser at det er fullt mulig å omstille den norske økonomien fra å være en oljeøkonomi, til en økonomi som baserer seg på grønne arbeidsplasser. Rødt ønsker at det brukes 100 milliarder kroner på fornybar energi i de nærmeste årene.

Elin Volder Rutle, miljøpolitisk talsperson for Rødt, sier i forordet til planen:

Med 14,3 millioner tonn CO₂-utslipp står olje- og gasssektoren for den største andelen av de norske utslippene. For å kutte disse jobber Rødt for å stanse nyutbygging av olje- og gassressurser i Norge. Norge har en unik mulighet til å vise verden hvordan man kan legge om til en karbonfri økonomi og fortsatt beholde høy sysselsetting og levestandard.

Petroleumsressursene er fortsatt en viktig råvare i industri, og vi må ta ansvar for fremtidige generasjoners muligheter til å fortsatt bruke dette som en råvare. Innenfor olje- og leverandøriindustrien finnes det mye helt nødvendig kunnskap som heller må brukes til å starte omstillingen til en fossilfri framtid.

Utbygging av fornybar energi

Rødt vil bruke 100 milliarder på fornybar energi i stortingsperioden fra 2009–2013. Det finnes enorme muligheter for å skape varige arbeidsplasser gjennom å bygge ut mer fornybar energi. Vi jobber for at det skal produseres 20 TWt vindkraft i 2020 og har beregnet at dette innebærer minst 10 000 arbeidsplasser. En oppgradering av eksisterende vannkraftverk kan bety 15 TWt og 2000 nye arbeidsplasser. Uten å true det biologiske mangfoldet, kan vi doble uttaket av skog til bioenergi.

Rødts beregninger viser at man innenfor fornybar energi og gjennom energieffektiviseringstiltak kan sikre nesten 60 000 nye arbeidsplasser.

Heftet er på 24 sider og kan bestilles fra roedt@roedt.no. Les det på nettet: <http://roedt.no/bilder/Fossilfriframtid.pdf>

Best i Norge: Vågsøy 4,7 %

Rødt og tidligere RV har arbeidet i lokalpolitikken i flere år. Geir Oldeide stod på førsteplass på stortingslista til Rødt i Sogn og Fjordane. Han er godt kjent i Vågsøy kommune og i nabokommunene gjennom lokalavisa, som er veldig åpen og demokratisk. Rødt har samarbeida med andre partier for å få resultater, som å hindre skolenedlegging. Rød Ungdom gjorde en kjempeinnsats på skolene, der Sogn og Fjordane blei landets beste Rødt-fylke!

Foto: Kristin Oldeide

Fattig og rik

Krisa i verdensøkonomien og USA

Er krisa over eller fortsetter den? USA står sentralt med verdens største nasjonale økonomi og verdens største forbrukermarked (70 prosent av BNP). Utviklinga av amerikansk økonomi er avgjørende for kapitalismens framtid. Størrelsen:

- Brutto nasjonalprodukt, BNP, viser verdien av alt som produseres i et land i løpet av et år.
Verden: 70 650 000 millioner dollar (2008)
USA: 14 580 000 millioner dollar (2008)
- US Army sitt budsjett er 533 800 millioner dollar, 48 prosent av verdens militærutgifter (2009).
- Pentagon ba i mai om 61 milliarder dollar til krigen i Irak og 65 milliarder til krigen i Afghanistan for budsjettåret 2010.

15. september 2008:

Lehman Brothers går over ende og krisa er et faktum. Det er ikke småpenger som stilles til rådighet for de amerikanske bankene:

- Krisepakka fra Bush i 2008: 700 milliarder dollar.
- Krisepakka fra Obama: 819 milliarder.

Gjeld

Men hvor kommer pengene fra? USA er gjeldstynget:

- Gjeld: I 2007 var den amerikanske statsgjelda vel 9 000 000 millioner dollar (9 tusen milliarder), vokst til 11 300 000 millioner i 2008.
- Budsjettunderskudd: 1 800 000 millioner dollar (2009), som er 12,9 prosent, målet er 3 prosent.

Det er først og fremst Kina som sørger for at de amerikanske myndighetene har penger til krisepakkene, kineserne har brukt 700 milliarder dollar.

Fattigdom

Arbeiderklassen har vært skviset noen år, finanskrisa har også skapt problemer for middelklassen.

- Nedgang i reallønna siden 2005.
- Arbeidsløshet på 9,7 prosent, den høyeste på 26 år. Inkluderes deltidsansatte og de som har gitt opp å finne arbeid, gir det en reell arbeidsløshet på 16,5 prosent.
- 6,2 millioner mottar ledighetstrygd.
- 78 % av befolkninga har kredittkort. Kredittkortgjelda er på 1.000 milliarder dollar. Antatt mislighold er 14 %.
- 32 millioner mottar sosialstøtte i form av matkuponger.
- Før finanskrisa var 3,5 millioner bostedsløse, av dem 1,5 millioner barn.

Den økonomiske krisa er ikke over. Strupinga av kommuneøkonomien i Norge er et resultat av krisa. Krisa i verdens største økonomi, USA, blir bare verre. Folk bør forberede seg på angrep på levestandard og rettigheter.

AP og sekstimersdagen

Partisekretær Raymond Johansen forteller i Aftenposten 8. september at Arbeiderpartiet ikke vil ha seks timers normalarbeidsdag. Han får støtte fra statsministeren.

Ebba Wergeland

De forklarer det med eldrebølge og behovet for flere i arbeid for å sikre velferdsstaten. Den forklaringen holder ikke.

Hvis vi ønsker flere i arbeid og seinere avgangsalder enn i dag, trenger vi et mye mer inkluderende arbeidsliv. I dag er lange arbeidsdager og tunge yrker med på å slite ut folk før de når pensjonsalderen. Der sekstimersdagen har vært prøvd, er en av erfaringene at flere kan tenke seg å jobbe lenger enn til AFP-grensen.

Skrutt mot likelønn

Johansen vil at det skal bli mindre deltid og mer likestilling. Med sekstimersdag vil mange av kvinnene som nå arbeider deltid, kunne jobbe full tid og få full lønn. Et stort skritt nærmere likelønn, nettopp som Johansen ønsker.

Han er opptatt av å sikre arbeidskraft til pleie- og omsorgsyrkene. Dette er meningsfylt og givende arbeid. Det er bare blitt så altfor tungt for mange som ellers ville valgt seg dit.

Dersom stat og kommuner i første omgang satser på sekstimersdag i disse yrkene, ville det gi sektoren et kraftig rekrutteringsfortrinn.

Rikelig handlingsrom

Aftenposten gjengir NHOs påstand om at reformen vil koste 200 milliarder kroner.

Det burde være mer interessant at Statistisk sentralbyrå i 2008 beregnet kostnadene av reformen på oppdrag av Stoltenberg-regjeringen. De kom fram til at det økonomisk var fullt mulig å innføre sekstimersdagen, for eksempel over en tjueårsperiode. Med 30 timers uke eller sekstimersdag innen 2020 ville brutto nasjonalprodukt (BNP) i 2050 bare bli 5–10 prosent lavere enn uten denne reformen. De beregnet BNP i 2050 uten arbeidstidsforkortelse til mer enn det

dobbelte av BNP i 2010. Det skulle gi rikelig handlingsrom for sekstimersdag. Det er synd at Johansen og Stoltenberg i disse klimakrisetider velger maksimal vekst i BNP, framfor litt lavere vekst og en velferdsreform som ville gitt mange av velgerne deres en bedre hverdag.

Fra LOs handlingsprogram

«LO ønsker å bruke kunnskap fra forsøksordninger når det gjelder arbeidstidsreformer, bygge videre på dette og skaffe ny kunnskap om virkninger av arbeidstidsreformer over tid, både for den enkelte arbeidstaker, for samfunnet som helhet og i forhold til lov- og avtaleverk. LO vil arbeide for at det på sikt kan gjennomføres en generell arbeidstidsreduksjon tilsvarende 6 timers arbeidsdag/30 timers uke, med full lønnskompensasjon.»

Hva skal olja brukes til?

Er du interessert, – kom til Oslo 31. oktober!

Da holdes det en konferanse hvor spørsmålet diskuteres. Er det mulig å bryte med det vi i dobbelt forstand kan kalle den «fossile økonomien»? Det er samfunnene i nord som primært driver fram dette verdensomspennende systemet. Men det er sør som må betale de høyeste omkostningene og sannsynligvis vil måtte gå i spissen for forandringer.

Det kommer talere fra Sør-Amerika, Ghana, Irak og Norge.

Fra Sør-Amerika: Representanter fra det flernasjonale oljeselskapet Petroamerica, som har satt strenge sosiale og miljømessige krav til sin virksomhet.

Fra Ghana: Bishop Akolog, daglig leder for et senter som bistår sosiale bevegelser og lokalbefolkninga om hvordan oljerikdommene skal utnyttas.

Fra Irak: Tidligere olje-minister Issam Al-Chalabi. Han kom på kant med Saddam i 1990, men er aktiv fra sitt eksil i kampen om hvem som skal nyte godt av oljeressursene i Irak. Norge er også inne her gjennom Statoil og DNO, som har hatt virksomhet i Nord-Irak siden 2004.

Spørsmål

I hvor stor grad bør olje og gass brukes som energikilde? Hva kan ressursene ellers brukes til, i stedet for å brenne dem opp?

Vil en reduksjon av denne energikilden gi negative miljømessige effekter ved at mer forurensende energikilder erstatter olja og gassen?

Hvor mye hensyn skal tas for å bevare lokalsamfunn og økobilanse i forhold til nasjonale og globale økonomiske behov for mer energi?

Oljeforsker Helge Ryggvik vil innlede på konferansen. Representanter fra departementer og norske oljeselskaper, fagbevegelse og miljøorganisasjoner vil delta i diskusjonen.

Rødt

Arnlfot Ask, internasjonalt ansvarlig i Rødt, forteller:

– Rødt er i høst med på prosjektet *Olja – til hva og for hvem?* Det er sponsa av Norad, og vi gjennomfører det gjennom studieforbundet Populus, i samarbeid med Latin-Amerika-gruppene i Norge og Komiteen for et fritt Irak. Hovedbegivenheten er denne store konferansen 31. oktober.

Håndverkeren, Oslo – 31. oktober klokka 10–18. Gratis adgang. Mer info: oljeprosjekt.populus.no.

Krisa er ikke over

Kapitalismeoptimistene leter febrilsk etter tegn på økonomisk oppgang.

Johan Petter Andresen

Og den som leter, finner. Børsene har hatt en opptur de siste månedene. Det er ikke rart når vestens regjeringer har gitt hundretalls milliarder til finansselskapene og de største industrimonopolene. Dermed har en del av gjelda til monopolkapitalistene blitt til økende offentlig gjeld, som arbeidsfolk skal betale gjennom to tiltak: økte skatter og avgifter og dårligere offentlige ytelser.

De vestlige regjeringene har også satt i gang en del infrastrukturprosjekter, slik at egne kapitalister får mer å gjøre. Men nesten alle myndigheter i vesten er allerede forgjelda. Så når de øker sine utgifter, må de låne penger, enten av andre lands kapitalister eller av egne. Denne gjelda må altså folk flest betale.

Krisa er ei overproduksjonskrise (bedriftene evner å produsere alt for mye i forhold til folks kjøpekraft). Det hjelper lite å gi arbeidsfolks skattepenger til storkapitalen. Derfor vil krisa ikke blåse over. Den vil bare ta nye former.

Også Norge ramma

Unntakslandet Norge har ikke en stor offentlig gjeld. Men nedgangen i petroleumsinntekter og skatteinntekter gjør at den regjeringa som skal administrere en kriseridd kapitalisme, får sterkere impulser til å kutte i offentlige utgifter og til å øke skatter og avgifter for vanlige folk. Og som vi ser, er tiltaka utilstrekkelige for å hindre ei økning til og med av den offisielle arbeidsløsheten.

Forsøka på å få tilbake en stabil vekst er fånytt. Skal kapitalismen igjen komme i vekstmodus, vil den trenge en renselsesprosess av en helt annen grad. Da blir andre verdenskrig for småtteri å regne. Fabrikker må ødelegges, bygninger og infrastruktur raseres, mennesker må gjøres til slaver og hundre millioner må dø. Kanskje da, vil kapitalismen stabiliseres – slik at den kan fortsette å ødelegge moder jord.

Arbeidsløsheten stiger

• I 2008 var den offisielle arbeidsløsheten i Norge 2,6 prosent. Nå er den over 3 prosent.

• I september meldte Statistisk sentralbyrå at 10,5 prosent av arbeidsstyrken i alderen 15–24 år var ledige i annet kvartal i år, mot 8,4 prosent på samme tid i fjor. Dette utgjør en nedgang på 10 000 selsatte ungdommer.

• 20 millioner EU-borgere er ifølge det europeiske statistiske byrået Eurostat uten jobb. Verst ute er Spania, der én av tre ungdommer er arbeidsledige.

• Eurostat melder videre at ledigheten steig til 9,5 prosent (sesongjustert) i juli i de 16 landa som bruker den europeiske fellesvalutaen euro. Dermed er det totalt over 15 millioner ledige i eurolandene, mer enn 5 millioner flere på ett år.

• Kjente økonomer i Europa venter at den europeiske arbeidsløsheten skal stige til 11,5 prosent i 2011, og

«Avskaff pengene.» Fra en demonstrasjon ved G20-møtet i London i april i år. Foto: António Lopes (Flickr/lisens CC a-n 2.0)

at toppen da er nådd.

Det er mulig at 2011 blir en topp. Men i så fall en topp i en stigende kurve. For når det gjelder arbeidsløsheten, viser utviklinga siden 1945 at en svingete kurve peker bare en vei – oppover. Og det får ikke de som administrerer kapitalismen, gjort noe med ...

På tide å åpne opp!

Før forrige stortingsvalg brukte Arbeiderpartiet en plakate med bilde av en stengt fritidsklubb og teksten «Vi skal åpne opp». I etterkant av valget er det langt i fra det som har skjedd. Rød Ungdom krever en egen ungdomslov for å sikre at fritidsklubbene faktisk åpnes opp nå.

Organisasjonen Ungdom og Fritid har laget en rapport med til dels skremmende fakta om hvordan det ligger an i fritidsklubb-Norge:

Nesten en tredjedel av fritidsklubbene og ungdomshusene i Norge har vært truet med nedleggelse i løpet av de siste tre årene, og en av ti klubber har ikke mulighet til å gi et regelmessig tilbud til sine brukere. I tillegg har nesten alle klubbene lite penger og få

ansatte, og mange klubber har små lokaler.

– Nå er det på tide at fritidsklubber og ungdomshus ikke er det første stedet man kutter når det er lite penger i kommuner eller bydeler, sier Mari Eifring, leder av Rød Ungdom.

Store forskjeller

Det finnes ingen offisielle krav eller retningslinjer på dette området i Norge. I følge Ungdom og Fritid medfører dette markante forskjeller mellom kommuner og bydeler på hvor gode tilbud de har, og om de har et tilbud i det hele tatt. Dette fører igjen til store forskjeller på ungdoms oppvekstbetingelser. Det finnes allerede en generell ungdomslov i Finland, og i Danmark har de fire ulike lover som regulerer ungdommers rettigheter.

– Vi trenger mer enn et slitt biljardbord og en diskokule, vi trenger skikkelige fritidsklubber. Derfor kan vi

ikke la det være opp til gamle politikere hva slags tilbud vi skal ha, mener Mari Eifring.

Allianse

Rød Ungdom er med i Ungdomslovsalliansen i Norge sammen med blant andre Ungdom og Fritid, Fagforbundet og Ungdommens Kulturmonstring.

– Det er viktig at ungdom er sikra et godt tilbud når vi vokser opp, det kan ikke overlates til tilfeldighetene. Derfor må Arbeiderpartiets løfte om å åpne opp – og kravet om en egen ungdomslov – oppfylles nå, avslutter Mari Eifring.

Foto: Ingar Steinholt

**KOM PÅ RØD UNGDOMS
FEMINISMEFESTIVAL
2009**

**6. - 8. NOVEMBER
NORDSETER SKOLE, OSLO**

WWW.FEMINISME.NO

Vil ha leksefri

Rød Ungdom vil fjerne leksene fra skolen. – Skolearbeid passer best på skolen, sier Mari Eifring.

Skolepolitikk var et hett tema på årets skoledebatter.

– Høyre tar feil når de mener nynorsk er hovedproblemet med norsk skole. Det største problemet i norsk skole er at karakterer går i arv, sier Eifring, og viser til undersøkelser som viser at barn fra hjem med over 500 bøker i bokhylla har nesten tre ganger så stor sjans for å oppnå gode karakterer som barn fra hjem der

boksamlingen teller under tju eksemplarer.

For å utjevne forskjellene mellom elevene vil Rød Ungdom ha leksefri. Forskning viser at lekser bidrar til å øke forskjellene mellom de flinke og svake elevene.

– Skolearbeid passer best på skolen. Det er svært varierende hvor mye oppfølging foreldre kan gi barna sine, derfor bør vi fjerne lekser. Læring må være

skolens ansvar, og ikke foreldrenes. Det skal ikke være størrelsen på bokhylla hjemme hos foreldrene som skal avgjøre hvor god utdanning man får, sier Eifring.

Hun reagerer på Høyres forslag om karakterer fra femte trinn.

– Forslaget er gammeldags. Det var karakterer fra fjerde klasse fram til 70-tallet, men de ble avskaffet fordi det ikke

ga noen effekt. Høyre vil ikke ta tak i de virkelige problemene i skolen: at den bygger opp om klasseskille ved at den belønner dem med ressurssterke foreldre. I stedet kommer de med forslag om som vil skape enda større forskjeller, som privatskoler, mener Eifring.

– Når vi vet at lekser skaper større forskjeller, og

stjeler motivasjon og fritid fra elevene, mener vi det er på høy tid å gjøre leksene til en del av historietimen, avslutter Eifring.

Kaos i Nepal

Kraftverk i Nepal. Foto: Helselag til Nepal

Maoistregjeringa ble i vår pressa ut av regjeringskontorene gjennom et samarbeid mellom Arbeiderpartiets søsterparti Kongresspartiet og SVs søsterparti CPN(uml), med god hjelp fra India og USA.

Johan Petter Andresen

Disse to har nå gått sammen med 26 andre partier om å danne ei regjering med hittil 44 ministerposter for å tilfredsstille de ulike partifraksjonene. I realiteten er denne regjeringa handlingslammas. Maoistene mobiliserer nå i gata for å tvinge den til å gå av. De krever at det dannes ei nasjonal enhetsregjering der de, som er det desidert største partiet i landet

(over dobbelt så stort som det nest største partiet), spiller en ledende rolle.

Ungdomsreise

I sommer fikk Nepal besøk av seks norske ungdommer fra Helselag til Nepal og ni svenske fra Revolusjonær kommunistisk ungdom. De besøkte blant annet Gorneti modellsjukehus og fikk se det nye kraftverket som er finansiert gjennom solidaritetsarbeid i Norge.

Mads Gilbert og Erik Fosse: Øyne i Gaza

Les den! Gi den bort!

ABONNER PÅ RØDT NYTT!

Rødt nytt er ei gratis avis som kjem ut 10 gonger i året. Send namn og adresse til raudt@raudt.no.

Tusen takk for sommergaven!

Stor takk til alle som sendte penger til Rødt nytt i sommer. Resultatet ble hele 53 250 kroner! Det er et flott og oppmuntrende resultat! I august ble det delt ut 90 000 tusen aviser. Vi kom riktignok ikke inn på Stortinget, men vi har et mye bedre grunnlag å jobbe videre fra. Vi har dessuten fått flere hundre nye abonnenter på Rødt nytt!

Din gave er med på å organisere en sterkere revolusjonær venstrebevegelse i Norge, noe som trengs mot miljøkatastrofe, sosial dumping og kapitalisme.

Vil du som leser dette, bli med i Rødt, så si ifra (raudt@raudt.no eller tlf 22 98 90 50)! Det er oppgaver til deg, hvis du vil ha. Og igjen: Takk til dere som gjør arbeidet økonomisk mulig!

Hilsen Forun Gulbrandsen og redaksjonen i Rødt nytt

Fra toppen av et tre

Når det gjelder frafall i skolen, snakker man ofte om «skoletrøtt» ungdom, men det er skivebom. Det starter sjelden med en person som mestrer sin skolegang, men som plutselig blir så trøtt, så trøtt. Dette er ikke tombola. Det er ikke spesielt vanskelig å plukke ut de ungene som seinere står i stor fare for å falle ut.

Tv-serien *Blanke ark* viser at det er kjent at de elevene henger mangfoldige år etter i skoleferdigheter. Dette er potensielle «drop-outs», som man så vakkert kaller det, og det viktigste av alt; de har begynt å falle fra lenge før de graver seg ned, bak ei dør, under ei dyne, foran en pc.

Hvis voksne mennesker i en bedrift med tusenvis av ansatte hadde fått så liten sjanse til å klare jobben sin at tretti prosent av arbeidsstokken bukket under i mismot og sjølførakt, ville det blitt ramaskrik. Rettssaker, rystende reportasjer og klappjakt på de ansvarlige!

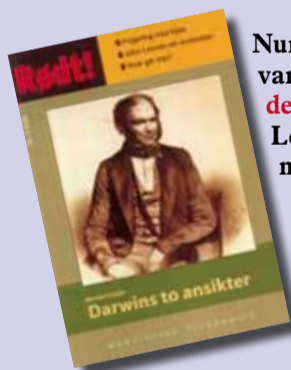
Når unger og ungdommer levnes så liten sjanse til å mestre krava i sin hverdag, blir det årsaksforklart med problemer hos den enkelte. Kan det være så kunnskapløst i en kunnskapsinstitusjon? Det er ikke enkeltindividets skyld de ikke får nytte av undervisninga. Alle kan lære hvis man tar hensyn til hvordan de lærer. Men det er dessverre ikke nok folk som kan de rette tinga til å gi deg tilpassa opplæring. Ingen fjellvante folk å lytte til.

Sorry, kids. Hvis NFU: Norsk forening for utviklingshemmede, blir møtt med at det ikke er ressurser eller kompetanse til å yte en rettighetsbasert tjeneste, lager de et sant helvete. Heldigvis. Hvorfor aksepteres så stille den kollektive katastrofen at masse mennesker ikke får den opplæringa som skal føre dem mot et selvstendig liv?

Ny regjeringserklæring? Kamp mot frafall er jobb nr. 1 proklamerte regjeringa i juni. Hvis ikke kompetansen og rammene kommer på plass fort som faen, hvorfor ikke i solidaritet lage et skikkelig helvete? Brenne ned noe? Eller bare nekte å jobbe før ungene får det de har rett på?

skogul

Tidsskriftet Rødt!

Nummer 3, 2009: **Darwin – vann – krise – Iran – arbeiderklassen – sjukehus – John Lennon – hijab – samisk og mye mer**

150 sider – 75 kroner

Bestill abonnement (285 kr) eller prøvenummer fra

www.marxisme.no

RØDT NYTT

Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Nettstad: www.raudt.no

Telefon: 22 98 90 50

E-post: raudt@raudt.no

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)

1504-7679 (pdf)

Utgjevar: Raudt

Trykkeri: Nr1Trykk

Redaktør: Jorun Gulbrandsen

E-post: raudt@raudt.no

Redaksjonen avslutta

22. september.

Om ikkje anna er oppgitt, tilhører bileta her i avisa Rødt nytt.

Bli med i Rødt! www.roedt.no